

KOM KIJKEN ÉN BELEVEN ÉN LEREN

in onze molens

2020-2021

Lesprogramma's basisscholen

DE ZAANSCH E MOLEN

KOM KIJKEN, BELEVEN EN LEREN in onze molens!

Natuurlijk kent u ze, die prachtige molens aan de Zaanse Schans. Onze Vereniging 'De Zaanse Molen' is trotse eigenaar van 13 industriemolens en het Molenmuseum. Samen vormen ze 'De wereld van windmolens'. Een indrukwekkend stuk Nederlands erfgoed: onze industrie van vervlogen eeuwen.

We vinden het belangrijk om ook onze jeugd de kans te geven om kennis te maken met dit geweldige oer-Hollandse fenomeen. Speciaal voor de basisschool bieden we lesprogramma's aan, die met zorg zijn samengesteld.

Voor elk leerjaar is er een passend programma.

De leerlingen worden begeleid tijdens de lesprogramma's door onze vrijwilligers, zeer bekwame museumdocenten.

We zijn erg blij u te kunnen melden dat in juni 2020 ons **geheel vernieuwde Molenmuseum** aan de Kalverringdijk op de Zaanse Schans wordt/is geopend! Rondom deze prachtige nieuwe expositie, is er voor het komende schooljaar ook een nieuw lesprogramma samengesteld. Dit programma 'De molens van meneer Mars' laat de leerlingen kennismaken met het nieuwe Molenmuseum en maakt duidelijk waarom het zo belangrijk is dat wij de molens en hun historie bewaren.

Nieuw is ook de samenwerking met het Zaanse Museum met het programma **Tijdreis 1850: arbeiders en molenaars**.

Een spannende tocht over de Zaanse Schans die de kinderen laat ervaren hoe het was om op te groeien in 1850.

Na een daverende start in 2018 wordt het **Sinterklaasprogramma** nu aangeboden via het cultuurmenu. Wees er op tijd bij, want er is maar plaats voor 40 groepen.

Indien u specifieke wensen heeft, neemt u dan contact met ons op. Wij kunnen ook **programma's op maat** verzorgen.

**Graag tot ziens, komend schooljaar
bij De Zaanse Molen(s)!**

www.zaanschemolen.nl
info@zaanschemolen.nl
075-6215148

DE ZAANSCH E MOLEN

De kinderen gaan, bij voldoende wind, beleven hoe een boomstam met windkracht uit het water wordt getrokken en daarna tot planken of balken wordt gezaagd. Dat is een spectaculair schouwspel. Van boom tot plank! In een film van 10 minuten zien ze hoe een molen wordt gebouwd en hoe een houtzaagmolen werkt.

In de presentatie-molenkelder en op het terrein is veel te ontdekken. De kinderen gaan op zoek naar antwoorden op prikkelende vragen. We sluiten af met het zagen van koek op de koekzaagmachine.

HOUTZAAGMOLEN HET JONGE SCHAAP VAN BOOM TOT PLANK IN HET KORT

VOOR WIE

Groep 5 t/m 8

MOGELIJK OP

Maandag en donderdag
11.00 – 12.15 uur,
niet tijdens de Keukenhof.

PRIJS

€ 80,- voor de hele klas

AANSLUITING KERNDOELEN

Oriëntatie op jezelf en de wereld

- Mens en samenleving: 39
- Natuur en techniek: 42, 44, 45
- Tijd: 51, 52

Kunstzinnige oriëntatie: 56

WAAR

Houtzaagmolen Het Jonge Schaaap
op de Zaanse Schans,
Adres en contact: zie achterzijde.

Al bij binnenkomst ruik je de oliehoudende zaden die op een vuurtje worden voorverwarmd. In de molen is de molenaar bezig met de grote kantstenen die de zaden pletten. Dan volgt het heien: de olie wordt uit het zaad geslagen. Onderwijl krijgen de kinderen uitleg over het proces. Op de zolder van de schuur ontdekken de leerlingen spelenderwijs wat er van olie wordt gemaakt en maken ze kennis met de geschiedenis van de Zaanse industrie. We werken met 2 groepen die elkaar afwisselen in de molen en op de schuurzolder.

OLIEMOLEN
DE BONTE HEN
IN DE OLIE
IN HET KORT

VOOR WIE

Groep 6 t/m 8

MOGELIJK OP

Dinsdag t/m donderdag hele jaar
1 nov - 31 maart > alleen op vrijdag
9.30-11.00 uur en 11.00-12.30 uur

PRIJS

€ 80,- voor de hele klas

AANSLUITING KERNDOELEN

Oriëntatie op jezelf en de wereld

- Mens en samenleving: 39
- Natuur en techniek: 42, 44, 45
- Tijd: 51, 52

Kunstzinnige oriëntatie: 56

WAAR

Oliemolen De Bonte Hen,
op de Zaanse Schans,
Adres en contact: zie achterzijde.

De kinderen maken kennis met het maakproces van papier uit oude vodden van katoen. Reepjes stof worden fijngehakt, waarna het papier uit de smurrie in het water wordt geschept en in de lange schuur achter de molen te drogen wordt gehangen. De molenaar vertelt over het werken in de vaak koude en donkere papiermolen. Voor de leerlingen is er alle ruimte om vragen te stellen. Na de rondleiding maken de kinderen een boekenlegger van dit papier (Zaansch Bord), met een zelf ontworpen watermerk. En die mag natuurlijk mee naar huis!

**PAPIERMOLEN
DE SCHOOLMEESTER
DE MEESTER
SCHRIJFT NOG
OP PAPIER
IN HET KORT**

VOOR WIE

Groep 3 t/m 8

MOGELIJK OP

Maandag tm vrijdag
9.00-10.30 uur, 10.30-12.00 uur
Dinsdag en donderdag
13.30-15.00 uur

PRIJS

€ 80,- voor de hele klas

AANSLUITING KERNDOELEN

Oriëntatie op jezelf en de wereld

- Mens en samenleving: 39
- Natuur en techniek: 42, 44, 45
- Tijd: 51, 52
- Kunstzinnige oriëntatie: 56

WAAR

Papiermolen De Schoolmeester
in Westzaan
Adres en contact: zie achterzijde.

Een spannend Sinterklaasverhaal over de kok aan boord van de pakjesboot vormt de rode draad in dit programma. De kok is het recept van de pepernoten vergeten. Twee bakkers in de meelmolen schieten te hulp. Maar ook zij hebben de grootste moeite om de pepernoten de juiste kleur en smaak te geven. De kinderen lossen het op. De bakkers in De Huisman laten de kinderen kennismaken met de maalstenen en reukpotjes. Ze ontdekken ook hoe de kruiden in Nederland komen en dan is daar ineens... de wonderoven!

MEELMOLEN DE
BLEEKE DOOD EN
SPECERIJENMOLEN
DE HUISMAN

DE SINT EN HET VERDWENEN KRUID IN HET KORT

VOOR WIE

Groep 1 t/m 4

MOGELIJK IN DE SINTERPERIODE

Maandag t/m vrijdag

9.00–10.00 uur, 9.45–10.45 uur,
10.30–11.30 uur, 11.15–12.15 uur

PRIJS

€ 75,- voor de hele klas

AANSLUITING KERNDOELEN

Oriëntatie op jezelf en de wereld

- Mens en samenleving: 37
- Natuur en techniek: 44
- Tijd: 51

Kunstzinnige oriëntatie: 54 en 56

WAAR

Meelmolen De Bleeke Dood en
Specerijmolen De Huisman
Adressen zie achterzijde.

Een eerste kennismaking met een echte windmolen voor de allerkleinsten, waarbij woorden als knecht, meid, graan, malen, molenaar, kiel, klompen, wieken etc. voorbijkomen. De kinderen zien eerst de film over Pluis de Molenmuis en mogen dan met een zoekkaart gaan speuren naar muizen die zich hebben verstopt in de molen. Tijdens de zoektocht wordt er gekleurd en gezongen en komen er spelenderwijs allerlei wetenswaardigheden voorbij. Tot slot maken we samen een blaasmolentje om als aandenken mee naar huis te nemen.

PAPIERMOLEN DE SCHOOLMEESTER PLUIS DE PAPIERMOLENMUIS IN HET KORT

VOOR WIE

Groep 1 en 2

MOGELIJK OP

Maandag, woensdag en vrijdag
9-10.15 uur en 10.30-11.45 uur

PRIJS

€ 85,- voor de hele klas

AANSLUITING KERNDOELEN

Oriëntatie op jezelf en de wereld

- Mens en samenleving: 37
- Natuur en techniek: 44
- Tijd: 51

Kunstzinnige oriëntatie: 54 en 56

WAAR

Papiermolen De Schoolmeester
Adres en contact: zie achterzijde.

Bij binnenkomst is er een kort filmpje over het malen van meel. Dan mogen de kinderen rondkijken in de molen zelf: de tandwielen, de dikke balken... en waar zijn de molenstenen? Bovenin op de stelling zien ze hoe je de zeilen hijst en 'zwicht'. Hoe zet je een touw vast zonder knoop? En hoe kom je boven in die wiek? Tot slot gaan we wat dieper in op de rol en functie van de molens in de Zaanstreek en doen we een spel dat veel leert over het proces van graan tot meel.

Afsluitend gaan we koekjes bakken in de wonderoven. Smullen maar!

MEELMOLEN DE BLEEKE DOOD MEEL OP DE BILLEN IN HET KORT

VOOR WIE

Groep 4 t/m 6

MOGELIJK OP

Donderdag 9.00 – 10.30 en
10.30 – 12.00 uur
(vrijdag op aanvraag)

PRIJS

€ 80,- voor de hele klas

AANSLUITING KERNDOELEN

Oriëntatie op jezelf en de wereld

- Mens en samenleving: 39
- Natuur en techniek: 44
- Tijd: 51

Kunstzinnige oriëntatie: 56

WAAR

Meelmolen De Bleeke Dood

Adres en contact: zie achterzijde.

Frans Mars maakte een indrukwekkend schilderij van wel 11 meter, met daarop alle molens op de Schans rond 1800. Ook was hij de degene die een begin maakte met het bewaren van de molengeschiedenis. Als introductie is er een aansprekende film. De centrale vraag is: Had Frans Mars gelijk om de molens en molenvoorwerpen te willen bewaren? Deze vraag gaan de leerlingen in kleine groepjes bespreken. Wat vinden zij zélf de moeite waard om te bewaren en tentoon te stellen? En waarom? De groep krijgt een afbeelding van het panorama en het boek 'De Molens van meneer Mars' mee.

HET NIEUWE
MOLENMUSEUM
**DE MOLENS VAN
MENEER MARS**
IN HET KORT

VOOR WIE

Groep 6 t/m 8

MOGELIJK OP

Januari t/m 2 april op maandag
t/m vrijdag van 9.30 – 11.00 uur.
Anders op aanvraag.

PRIJS

€ 95,- voor de hele klas

AANSLUITING KERNDOELEN

Oriëntatie op jezelf en de wereld

- Mens en samenleving: 39
- Natuur en techniek: 44
- Tijd: 51

Kunstzinnige oriëntatie: 56

WAAR

Het Molenmuseum op de
Zaanse Schans.

Adres en contact: zie achterzijde.

in samenwerking met
het Zaans Museum

Zaans Museum
Zaanse Schans

Handen uit de mouwen! Kruip in de huid van een arbeider of molenaar uit 1850. De leerlingen volgen een spannende route over de Zaanse Schans. Onderweg komen ze langs de molens en twee arbeidershuisjes: het Wevershuis en het Jisperhuisje. Zo ontdekken de leerlingen hoe het was om op te groeien in 1850 en maken ze kennis met het ambacht van zeildoek weven. In de houtzaagmolen zien ze hoe een enorme stam door middel van windkracht tot planken wordt verzaagd en komt het onderwerp scheepsbouw aan bod.

**ZAANSCHE SCHANS
EN HOUTZAAGMOLEN
HET JONGE SCHAAP**

**ARBEIDERS EN
MOLENAARS**

IN HET KORT

VOOR WIE

Groep 5 t/m 8

MOGELIJK OP

Maandag t/m vrijdag:
9.30 – 12.00 uur, 12.30 – 15.00 uur,
niet tijdens de Keukenhof

PRIJS

€ 100,- voor de hele klas

AANSLUITING KERNDOELEN

Oriëntatie op jezelf en de wereld

- Mens en samenleving: 39
 - Natuur en techniek: 44, 48
 - Tijd: 51, 53
- Kunstzinnige oriëntatie: 56

WAAR

De Zaanse Schans
Start Zaans Museum
Adres: zie achterzijde.

CONTACT

info@zaanschemolen.nl
075- 621 5148

ADRESSEN

Papiermolen De Schoolmeester

Guispad 3, 1551 SX Westzaan
075-6214465

Specerijmolen De Huisman

Kalverringdijk 23, 1509 BT (Zaanse Schans)
075-6148901

Meelmolen De Bleeke Dood

Lagedijk 28, 1544 BG Zaandijk

Oliemolen De Bonte Hen

Kalverringdijk 39, 1509 BT Zaandam (Zaanse Schans)
075-6217452

Houtzaagmolen Het Jonge Schaaap

Kalverringdijk 33a, 1509 BT Zaandam (Zaanse Schans)
075-6401377

Molenmuseum

Kalverringdijk 30, 1509 BT Zaandam (Zaanse Schans)
075-6288968

Zaans Museum

Schansend 7, 1509 AW Zaandam

LESBRIEF

Voor elk programma is een digitale lesbrief op aanvraag verkrijgbaar of via www.zaanschemolen.nl/educatie

21E EEUWSE VAARDIGHEDEN

De term 21e eeuwse vaardigheden wordt de laatste jaren steeds vaker gebruikt in relatie tot de vraag wat jonge mensen van nu moeten leren, om zich te kunnen redden in de nog onbekende toekomst.

In alle programma's is er ruimte voor:

- Communiseren
- Samenwerken
- Probleemoplossend vermogen
- Sociale en culturele vaardigheden

THEMA'S

Molens, industriemolens, molenaar, techniek, erfgoed, geschiedenis van de Zaanstreek, oude beroepen, meel, hout, verf, olie, papier, industrie, museum, windkracht en nog veel meer.

DE ZAANSCH E MOLE N